

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

“Müteselsil Sorumluluk Paneli”

Sunan

Aydın ÖZKAYA

KARİNA Tasarım, Danışmanlık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti.

www.karina.gen.tr

ANKARA

16 Nisan 2015

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Sunuş Planı

- *tm* ve *tm* Hizmetlerinin Tanımı
- "Tehlikeden Riske" Metodolojisi
- *tm* Şirketinin ve Verilen Hizmetin Maruz Kalabileceği Tehlikeler
- *tm* "Şirketinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
- *tm* "Hizmetlerinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
- Tipik *tm* Şirketlerinin Riskleri
- Tipik *tm* Hizmetlerinin Riskleri
- Proje Paydaşları Arasındaki Karşılaştırmalı Riskler
- *tm* Şirketinin Risk Yönetimi Araçları
- Sözleşme Riskleri Karşısında *tm* Risk Yönetimi Araçları

Türk Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Mühavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Sunuş Planı

- *tm* ve *tm* Hizmetlerinin Tanımı

Türk Müşavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

tm : Teknik Müşavir

Bağımsız tm

özel sektörde, kişi veya şirket olarak, bir hizmet bedeli karşılığında, mimarlık veya mühendislik dallarının bir veya bir kaçında,

- Planlama / Değerlendirme
- Zemin Etütleri
- Fizibilite (Olabilirlik) Etütleri
- Ön ve Uygulama Tasarımları
- İhale Dosyası Hazırlama
- Yüklenici Seçimi / İnşaat Sözleşmeleri Hazırlama
- İnşaat Yönetimi, Proje Yönetimi
- İşletmeye Alma Danışmanlığı, Teknik Eğitim
- Uyuşmazlıkların çözümünde danışmanlık, hakemlik hizmetlerinin birini veya tamamını sağlar.

Türk Müşavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

tm : Teknik Müşavir

Bağımsız tm ,

- kararlarında
 - gelirlerinde
- bağımsız olup,

meslek ahlak ilkeleriyle,

- insanlığa, ülkesine, mesleğine
- işverenine

karşı yükümlülüğünü kabul etmiştir.

Türk Mûşavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Mûşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Sunuş Planı

- *tm* ve *tm* Hizmetlerinin Tanımı
- "Tehlikeden Riske" Metodolojisi

Teknik Mühavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Tehlikeler

Riskler

Risklerin Belirlenmesi

Risklerin Yönetilmesi

Türk Müşavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Sunuş Planı

- *tm* ve *tm* Hizmetlerinin Tanımı
- "Tehlikeden Riske" Metodolojisi
- *tm* Şirketinin ve Verilen Hizmetin Maruz Kalabileceği Tehlikeler

Tehlikeler

- Yeterli teknik düzeyi sağlayamamak
- Teknik hata yapmak
- Proje hedeflerini tutturamamak
- İşi zamanında tamamlayamamak
- Yeterli kazancı sağlayamamak
- Sözleşmenin iptali
- Mücbir sebep oluşması
- Ödeme gücüne düşmek
- Mali-Yasal Takibata uğramak
- Şirket liderini kaybetmek
- Şirket çalışanlarını kaybetmek
- Afetler (sel, deprem, yangın...)

Türk Müşavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Sunuş Planı

- *tm* ve *tm* Hizmetlerinin Tanımı
- "Tehlikeden Riske" Metodolojisi
- *tm* Şirketinin ve Verilen Hizmetin Maruz Kalabileceği Tehlikeler
- *tm* "Şirketinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
tm "Hizmetlerinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi

Türk Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Tehlikeler

Riskler

Tehlikeler'in

"Gerçekleşme Olasılığı" – "Sıklığı" Nedir?

X

"Gerçekleşmesi Durumunda Oluşacak Olumsuz Etki" Nedir?

Türk Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Risklerin Belirlenmesi

Tehlike Risk Değerlendirme Matrisi

Gerçekleşme Sıklığı	Tehlike Sınıflaması			
	1 Felaket	2 Kritik	3 Ciddi	4 Önemsiz
(A) Sık	1A	2A	3A	4A
(B) Olası	1B	2B	3B	4B
(C) Ender	1C	2C	3C	4C
(D) Uzak	1D	2D	3D	4D
(E) Olanaksız	1E	2E	3E	4E

■ Kabul Edilemez ■ Yüksek Risk ■ Olağan Risk ■ Düşük Risk

Türk Müşavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Sunuş Planı

- *tm* ve *tm* Hizmetlerinin Tanımı
- "Tehlikeden Riske" Metodolojisi
- *tm* Şirketinin ve Verilen Hizmetin Maruz Kalabileceği Tehlikeler
- *tm* "Şirketinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
- *tm* "Hizmetlerinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
- Tipik *tm* Şirketlerinin Riskleri

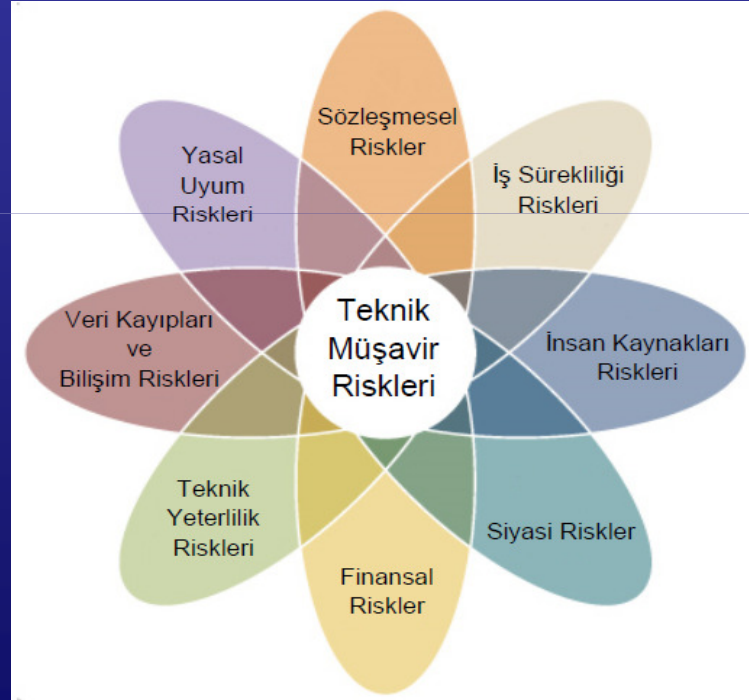

Türk Mühavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Mühavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

tm Şirketlerinin Riskleri

Türk Müşavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Sunuş Planı

- *tm* ve *tm* Hizmetlerinin Tanımı
- "Tehlikeden Riske" Metodolojisi
- *tm* Şirketinin ve Verilen Hizmetin Maruz Kalabileceği Tehlikeler
- *tm* "Şirketinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
- *tm* "Hizmetlerinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
- Tipik *tm* Şirketlerinin Riskleri
- Tipik *tm* Hizmetlerinin Riskleri
- Proje Paydaşları Arasındaki Karşılaştırmalı Riskler

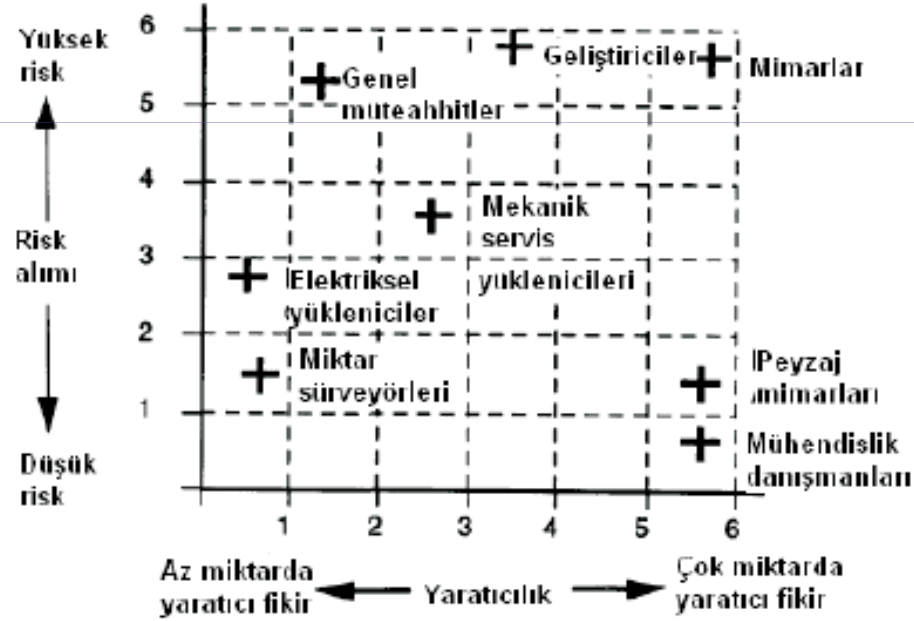

Türk Mühendisler ve Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

tm Riskleri - Karşılaştırmalı

Şekil 2.2. İnşaat sektörü ve risk

Kaynak: İnşaat Sektöründe Riskler ve Risk Yönetimi – TMB Yayını

Türk Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

tm Riskleri - Karşılaştırmalı

Teknik Müşavirlik'te Risk Almak!

Teknik Müşavirlik hizmetleri yönünden bakıldığında, diğer iş kollarına göre, "yüksek risk alma iştahı" olarak algılanması gerekebilecek girişimler:

- Belli bir deneyimi olmadığı bir alanda tasarım, danışmanlık işi almak
- Kural ve standartlarını iyi tanımadığı ülkelerde, onay yükümlülüğü olan tasarım işleri almak
- Nicelik ve nitelik olarak kapasitesinin üstünde büyüklükte işleri almak
- Somut olarak zorlu ve neredeyse olanaksız teslim süresi gerektiren işler almak
- Devrimci, yenilikçi mimari ve mühendislik tasarımlar yapmak, tasarım süreçleri kullanmak

Türk Mühavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Mühavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

tm Riskleri - Karşılaştırmalı

Teknik Mühavirlik hizmetleri yönünden bakıldığında, diğer iş kollarına göre “yüksek risk alma iştahı” olarak algılanmaması gereken girişimler:

- Düşük kar oranlı işler almak
- Zorlu nakit akışı olan işler almak
- Ortak girişimlerde yer almak
- Yabancı ülkelerde yerel paydaşlarla çalışmak

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Sunuş Planı

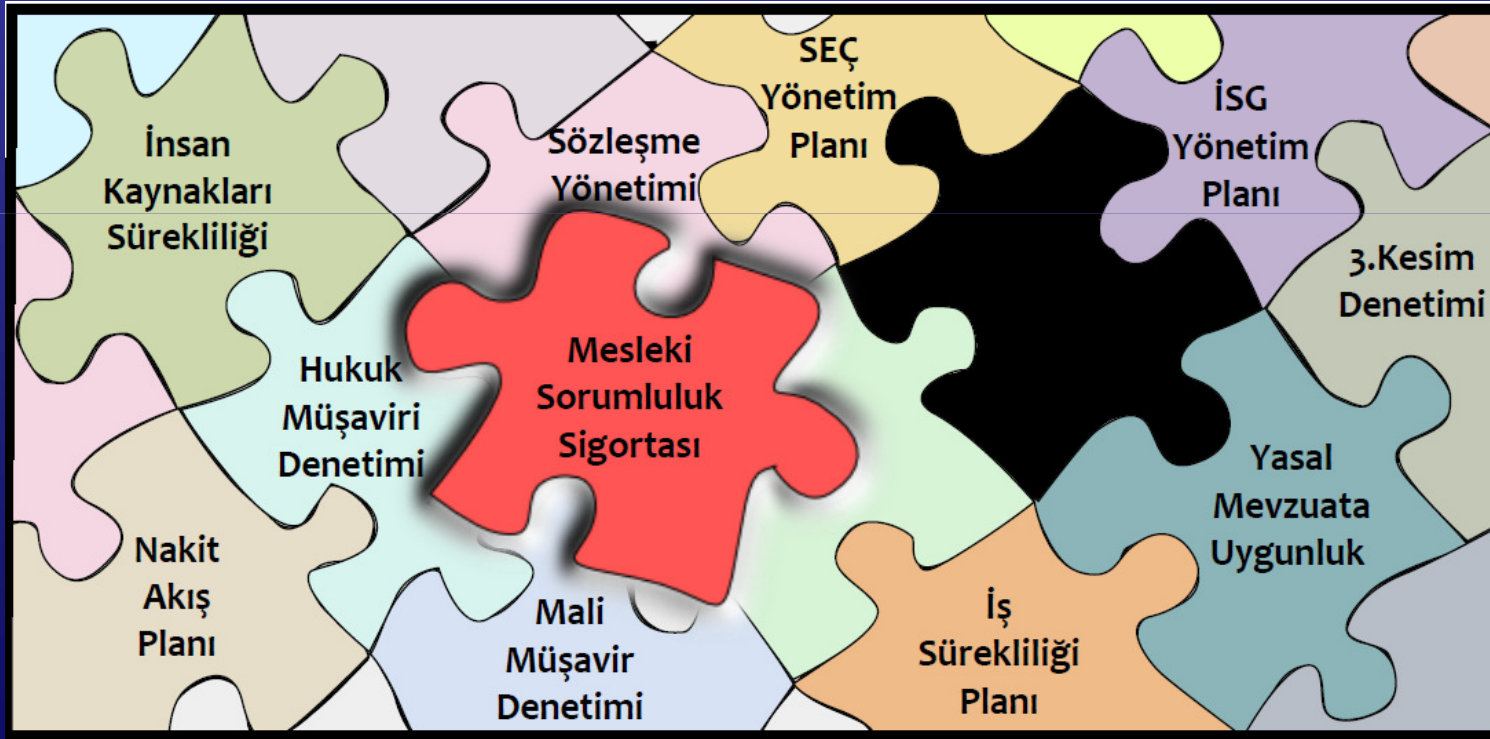
- *tm* ve *tm* Hizmetlerinin Tanımı
- "Tehlikeden Riske" Metodolojisi
- *tm* Şirketinin ve Verilen Hizmetin Maruz Kalabileceği Tehlikeler
- *tm* "Şirketinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
- *tm* "Hizmetlerinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
- Tipik *tm* Şirketlerinin Riskleri
- Tipik *tm* Hizmetlerinin Riskleri
- Proje Paydaşları Arasındaki Karşılaştırmalı Riskler
- *tm* Şirketinin Risk Yönetimi Araçları

Türk Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

tm Risk Yönetimi Araçları

Türk Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

tm Risk Yönetimi Araçları

Tehlike Risk Değerlendirme Matrisi

Gerçekleşme Sıklığı	Tehlike Sınıflaması			
	1 Felaket	2 Kritik	3 Ciddi	4 Önemsiz
(A) Sık	1A	2A	3A	4A
(B) Olası	1B	2B	3B	4B
(C) Ender	1C	2C	3C	4C
(D) Uzak	1D	2D	3D	4D
(E) Olanaksız	1E	2E	3E	4E

Kabul Edilemez

Yüksek Risk

Olağan Risk

Düşük Risk

Önleme
Gerçekleşme Olasılığını Azaltma

Korunma
Gerçekleşmesi Durumunda Etkiyi
Azaltma

Sunuş Planı

- *tm* ve *tm* Hizmetlerinin Tanımı
- "Tehlikeden Riske" Metodolojisi
- *tm* Şirketinin ve Verilen Hizmetin Maruz Kalabileceği Tehlikeler
- *tm* "Şirketinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
- *tm* "Hizmetlerinin" Karşı Karşıya Olduğu Tehlikelerin Riske Dönüşmesi
- Tipik *tm* Şirketlerinin Riskleri
- Tipik *tm* Hizmetlerinin Riskleri
- Proje Paydaşları Arasındaki Karşılaştırmalı Riskler
- *tm* Şirketinin Risk Yönetimi Araçları
- Sözleşme Riskleri Karşısında *tm* Risk Yönetimi Araçları

Türk Müşavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Sözleşmesel Riskler

Olasılık : Belirsiz

X

Olumsuz Etki: Kesin (Kritik/Felaket)

Tehlike Risk Değerlendirme Matrisi

Gerçekleşme Sıklığı	Tehlike Sınıflaması			
	1 Felaket	2 Kritik	3 Ciddi	4 Önemsiz
(A) Sık	1A	2A	3A	4A
(B) Olası	1B	2B	3B	4B
(C) Ender	1C	2C	3C	4C
(D) Uzak	1D	2D	3D	4D
(E) Olanaksız	1E	2E	3E	4E

■ Kabul Edilemez ■ Yüksek Risk ■ Olağan Risk ■ Düşük Risk

Tehlike Risk Değerlendirme Matrisi

Gerçekleşme Sıklığı	Tehlike Sınıflaması		
	1 Felaket	2 Kritik	
(A) Sık	1A	2A	
(B) Olası	1B	2B	
(C) Ender	1C	2C	
(D) Uzak	1D	2D	
(E) Olanaksız	1E	2E	

■ Kabul Edilemez ■ Yüksek Risk ■ Olağan Risk ■ Düşük Risk

Denetlenebilir mi?
Yönetilebilir mi?
Kabul Edilebilir mi?

Türk Müşavir
Mühendisler ve
Mimarlar Birliği

Teknik Müşavirlik Hizmetlerinde Risk Yönetimi

Sonuç:

tm Hizmetlerinde

“Müteselsil Sorumluluk”

ve

“Müştereken Sorumluluk”

sunulan bağlamda, yani bir

“Sözleşmesel Risk”

unsuru

olarak

değerlendirilmelidir...

teşekkür ederim...

Aydın ÖZKAYA

KARİNA Tasarım, Danışmanlık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti.

www.karina.gen.tr